

БЗНС „НИКОЛА ПЕТКОВ“ В СТАРОЗАГОРСКА ОКОЛИЯ. ОПОЗИЦИЯ ПОД ПРОЖЕКТОРИТЕ НА ВЛАСТТА 1945–1947 г.

София Василева

Старозагорският регион е едно от огнищата на селското движение в България, родно място на много от първоапостолите, основателите и идеолозите на БЗНС – Димитър Драгиев, Диньо Рашев, Марко Турлаков, Станчо Момчев, и техните последователи – Минчо Драндаревски (прил. № 10), Дечо Тенев, Минчо Стоянов, Момчо Илиев. В Стара Загора се издава първият в България земеделски вестник – в. „Земледелец“ (1883-1885). От 1902 до 1907 г. седалището на ПП на БЗНС е в Стара Загора, тук се помещава и редакцията на съюзния орган в. „Земеделско знаме“. След деветоюнския преврат през 1923 г. и последвалите драматични събития в Стара Загора става първото разцепление в историята на БЗНС. Отново в Стара Загора през 1932 г. се учредява БЗНС „Александър Стамболийски“ под председателството на Минчо Драндаревски, през 1940 г. тук се провежда и единственият нелегален земеделски конгрес – конгресът на БАЗС. През периода от учредяването на БЗНС до 9.IX. 1944 г. старозагорските земеделски дейатели развиват огромна просветителска, публицистична и издателска дейност – издават се земеделски национални и местни вестници, брошури, книги, поредицата „Земеделски народен календар“. Старозагорските земеделски политици заемат традиционно силни позиции и в държавно-политическата йерархия – от техните среди се излъчват народни представители, министри, дипломати.

До момента въпреки засиления през последните години историографски интерес към легалната и нелегалната дейност на българската опозиция след 9.IX. 1944 г.¹ мястото, ролята и значението на БЗНС „Н. Петков“ в Старозагорска око-